

відбувається це непомітно, а отже й не піддається корегуванню. Відмінності в цінностях, способах мислення і прийняття рішень приховані ще глибше, і тому ще важче діагностуються.

Стикаючись із складним завданням під час перемовин, більшість західних бізнесменів схильні ділити велику задачу на кілька більш дрібних завдань. Такі питання, як ціна, доставка, гарантія, і контракти на обслуговування можуть первинно бути одним питанням, втім у остаточному документі відобразитися як набір менших за обсягом угод. Проте, в Азії застосовується інший підхід - всі аспекти обговорюються разом, без очевидної послідовності, а висновки робляться одразу з усіх питань, наприкінці обговорення. Зрозуміло, що здійснити результативні перемовини при зіткненні таких підходів буде справою нелегкою.

Американські менеджери часто скаржаться на проблематичність в оцінці прогресу переговорів, особливо в азійських країнах. Відомий випадок, коли керуюча американський універмагом поїхала до Японії, щоби придбати шість лінійок споживчих товарів для своєї мережі. Вона поскаржилася, що переговори щодо першого продукту зайняли цілий тиждень, тоді як у США завершилися би впродовж кількох годин. За її підрахунками, із такими темпами візит до Японії мав тривати понад шість тижнів, і менеджер вже була готова погодитися на вищі ціни, щоб прискорити процес. Але перш, ніж вона зробила таку поступку, японці домовилися про п'ять інших продуктах всього за три дні.

Ця ситуація відображає значно більше, ніж просто різницю в стилі прийняття рішень. Для американців бізнес-переговорів є способом вирішення проблеми, а кращим результатом для обох сторін є прийняте рішення. Для японського бізнесмена, натомість, ділові переговори є можливістю розвитку ділових відносин задля довгострокової взаємної вигоди. Економічні проблеми є лише контекстом, а не змістом переговорів. Таким чином, вирішення одного питання, насправді, є не таким вже й важливим. Ці «деталі» будуть швидко залагоджені після встановлення позитивних, гармонійних ділових відносин.

Беручи до уваги всі можливі проблеми крос-культурних переговорів, викликає подив, що міжнародний бізнес взагалі може здійснюватися. Вочевидь, не дивлячись на потенційні проблеми, його стимулюють економічні імперативи глобальної торгівлі. Втім, розуміння культурних відмінностей може привести до ще більш ефективного міжнародного бізнесу, перетворивши його з простих комерційних угод, на креативні, високорентабельні ділові відносини, які й є реальною метою міжнародних ділових переговорів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. John L. Graham, *Cross-Cultural Sales Negotiations: A Multilevel Analysis, dissertation University of California, Berkeley, 1980.*

Семчишин Сергій Віталійович, *магістр 1 курсу,*
Купчак Володимир Романович, *д.е.н., доцент*
доцент кафедри обліку та фінансів,

КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СИТУАЦІЇ НА РИНКУ

Сьогодні конкуренції належить провідна роль у процесі інноваційного розвитку економіки. Починаючи з робіт класиків економіксу саме конкуренції відводилася

стимулююча функція в створенні нововведень, впровадженні нових технологій, підвищенні якості продукції і послуг тощо. Так, у дослідженнях Адама Сміта основним методом конкурентної боротьби визначається зниження ціни за рахунок скорочення витрат і зростання продуктивності праці [1]. Йозеф Шумпетер відзначав роль конкуренції у витісненні з ринку фірм, які використовують старі технології, називаючи цей процес «творчою руйнацією» [2]. На думку Й. Шумпетера, конкуренція є ефективною тоді, коли базується на скороченні витрат і зростанні якості продукції за рахунок різного роду нововведень, в тому числі технологій і методів управління. У книзі Майкла Портера «Конкуренція» автор називає інноваційні конкурентні переваги основою формування високої конкурентоспроможності країн [3]. Таким чином, ефективна конкурентна політика виступає інструментом регулювання конкурентної ситуації на національному ринку відповідно до цілей і завдань економічної та соціальної політики.

Виходячи з даної позиції, конкурентна політика є частиною державної політики, яка представляє собою комплекс заходів з підтримки, захисту та розвитку конкуренції, а також підтримки за допомогою цього комплексу заходів конкурентоспроможності національної економіки. Прихильником саме такої точки зору на роль держави у конкурентних відносинах притримувався Джон Мейнард Кейнс, який вважав, що ринковий механізм саморегуляції не спроможний забезпечити стан рівноваги, отже роль держави полягає у впливі на сукупний попит через бюджетну політику і стимуляцію інвестиційних процесів [4]. Його ідеї Кейнса отримали подальший розвиток в межах течії посткейнсіанства, яке обґрунтовувало необхідність державного втручання у ринкові процеси з метою подолання економічної нестабільності і забезпечення економічного зростання.

Натомість, неавстрійська теорія критично ставиться до регуляторної політики як інструменту підтримки конкуренції. Згідно цього підходу, конкуренція - процес відкриття нових можливостей використання наявних ресурсів і знаходження нових за рахунок підприємницького ресурсу, а вільний ринок за своєю природою є конкурентний [5]. Саме втручання держави і володіння нею монополюючими правами на природні ресурси послідовники неавстрійського підходу називають причинами виникнення монополій. На думку вчених, які дотримуються даної концепції, державні антимонопольні органи повинні запобігати картельним змовам і не допускати злиття, що ведуть до монополії, тільки у тих випадках, коли йдеться про компанії із сукупною часткою ринку в межах 90%. Усі інші регулюючі функції повинні реалізуватися власне через процес самої конкуренції.

Сучасні дослідження конкурентної політики в розвинених країнах базуються на поєднанні різних економіко-теоретичних підходів, які аналізують сутнісну структуру ринку і суспільний добробут. Серед них варто виділити концепцію ефективної конкуренції Вільяма Шепарда [6], яка передбачає вільний вхід на ринок, відсутність домінуючих фірм з часткою ринку більше 40%, наявність не менше, ніж п'яти конкурентів з мінімальною часткою біля 10% ринку. Якщо ці умови порушуються, виникає загроза картельної змови, вертикальних обмежень, зростання цін тощо, що зумовлює необхідність державного втручання і регулювання, спрямованих на перешкодження зниженню суспільного добробуту.

Слід зауважити, що, незважаючи на різницю у поглядах на роль держави у антимонопольному регулюванні і формуванні конкурентної політики в цілому, більшість науковців висловлюються на користь більш чи менш потужного регуляторного здійснення заходів щодо підтримки та захисту конкуренції.

Розмаїття підходів до визначення та змісту конкурентної політики дозволяє зробити висновок про те, що даний інститут динамічно розвивається. Таким чином, представляється необхідним подальший комплексний аналіз змісту та ключових напрямів конкурентної політики як в історичній ретроспективі, так і на сучасному етапі для виявлення динаміки даного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит ; пер. с англ., вступ. ст., коммент. Е.М.Майбурда. — М.: Эксмо, 2009. — 960 с.
2. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку : Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Йозеф А. Шумпетер ; пер. з англ. В. Старка ; [наук. ред., передм. Бажал Ю. М.]. — Вид. 2-ге, допов. — Київ : Києво-Могилян. акад., 2014. — 243 с.
3. Портер М. Конкуренция : [Учеб. пособие] / М. Э. Портер ; [Под ред. Я.В.Заблоцкого]. — М. и др. : Изд. дом «Вильямс», 2010. — 623 с.
4. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей : Реф.-дайджест / Дж. М. Кейнс ; Асоц. укр. банків ; [Уклад. В.М.Фещенко]. — К., 1999. — 189 с.
5. Соколова, Е.В. Конкуренция на инновационных рынках. Особенности определения и анализа / Е.В. Соколова // Вопросы экономики. — 2012. - № 9. - С. 126-138.
6. Shepherd W. G., Shepherd J.M. The Economics of Industrial Organization / W.G. Shepherd. - Illinois : Long Grove, 2004. - 440 p.

Камінська Анна Анатоліївна, студентка 4 курсу
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін,

РОЗВИТОК МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Міжнародна міграція в Україні є важливим елементом формування складу та чисельності населення, чинником впливу на соціально-економічний розвиток та міжнародні відносини, складовою євроінтеграції. Заробітки за кордоном сприяють підвищенню рівня життя багатьох домогосподарств, зменшенню бідності, розвитку малого бізнесу. Грошові перекази мігрантів своїм сім'ям на Батьківщині перевищують обсяги прямих іноземних інвестицій в економіку, зіставлювані з 5,3 % ВВП країни. Попри непростий шлях України до Європи, завдяки майже двадцятирічним трудовим міграціям українська присутність в Євросоюзі незаперечна.

Розвиток міграційної політики України періоду незалежності відбувався нерівномірно. І хоча було досягнуто значних успіхів в розбудові законодавства в цій сфері, створення адміністративних органів з його реалізації, коли 2007 р. Рада безпеки і оборони України розглядала питання міграційної політики та її удосконалення, висновок був доволі невтішним. На думку РНБОУ, міграційна політика держави залишалася концептуально невизначеною; її принципи, стратегічні завдання, поточні цілі, стандарти захисту прав людини були відсутні [1]. У наступні роки ситуація дещо зрушилася з місця. У 2010 р. було створено Державну міграційну службу – центральний орган виконавчої влади у сфері міграційної політики. В 2011 р. прийнято